

nødt til at optage det Altsammen i Loven. Et saadant Forbud er uoverholdeligt, hvad man ogsaa seer tydeligt af, at det i Danske Lov er forbudt at tage Noget ved Skrifte. — Det er mig ikke bekendt, at der er taget Noget derfor paa Landet, og det maa vel altsaa gjælde Kjøbstæderne — ligesom det er forbudt Præsten endog under Embedsfortabelse at forlange, hvad han vil have for en Eigtale; men det er dog ikke længe siden, jeg har hørt Tale om, at en Mand havde forlangt formeget derfor. 3 200 Mar har man altsaa ikke været istand til at overholde saadanne Forbud, men hvorfor skulle de da indføres her paany? De ere uoverholdelige, og der kan ingen Control føres dermed. Loven taler om Naturalier; men deri ligger det netop. Hvem i Alverden vil forbyde Noget, der har et velvilligt Sind, at bringe sin Gave paa den Maade? Det troer jeg, vi hverken kunne eller skulle. Jeg vil slutte med at sige: Lad det være en fuldstændig fri Sag, men frivillig paa begge Sider, og lad Forbudet falde bort! Jeg siger virkelig ogsaa dette, fordi — ja, De maae ikke misforstaae mig, — vi ere ikke Engle! (Nei!) Nei, det ere vi ikke, vi ere skrøbelige; men jeg siger: Lad Forbudet bort for vor Skrøbeligheds Skyld.

J. A. Hansen: Jeg kunde muligens ligesaa gjerne holdt mig tilbage uden at udtale mig ved denne Leilighed, thi jeg har i Kirkecommissionen høvt saa rigtig Leilighed til at fremsætte mine Meninger om disse Spørgsmaal, at jeg maaffee turde haabe og vente, at mange af de ærede Medlemmer, der have værdiget at see disse Forhandlinger igjennem, ogsaa ville have seet de Udtalelser, jeg har gjort; men paa den anden Side er det en Sag, som jeg i mange Aar har omfattet med stor Kjærlighed, og som jeg gjerne vilde vedblive at yde mit Bidrag til for at fremme, indtil vi endelig komme ud over disse Spørgsmaal og faae Forholdet ordnet paa en fornuftig og forstandig Maade her i Landet. Jeg vil derfor, idet jeg kan fatte mig kortere, netop paa Grund af, hvad jeg paa et andet Sted har yttret, dog ikke ganske afholde mig fra at tage Ordet ved denne Leilighed. I

Genhold til, hvad der igaar blev udtalt fra forskjellige Sider, antager jeg det for rettest, at jeg strax siger et Par Ord om den Betydning, som jeg tillægger Kirkecommissionens Udtalelser. Det vil være bitterligt, at da der her blev forhandlet om at bevillige Penge til Afholdelsen af en saadan Kirkecommission, var jeg en bestemt Modstander deraf og gjorde Mit til at forhindre dens Nedsettelse, idet jeg forudsaae forskellige efter min Opfattelse uundgaaelige Virkninger, som den vilde fremkalde, og det har ogsaa viist sig, at netop hvad jeg frygtede er skeet: de kirkelige Spørgsmaal have paa Rigsdagen været udfatte i 3 Sessjoner paa Grund af, at man skulde afvente Kirkecommissionens Udtalelser — hvilket jeg maatte finde ganske rigtigt, naar den nu engang var der — men dernæst har det ogsaa viist sig, at Kirkecommissionens Virksomhed navnlig i disse Spørgsmaal vilde gaae imod det, jeg ansaae for det Rette og Rigttige. Jeg forudsaae, at det vilde være givet, at Kirkecommissionens Sammensætning vilde og ifølge Sagens Natur maatte blive en saadan, at en vis bestemt Mening vilde gjøre sig gjældende hos det overveiende Fleertal, en Mening, som jeg er Modstander af, og som jeg troer, at Mange med mig her i denne Forsamling ere Modstandere af. Og hvad har Kirkecommissionen ført til? Ja ganske rigtigt, at der nu foreligger et Forslag med Hensyn til Geistlighedens Lønning, der ikke gaaer, — jeg vil ikke sige: Halvveien, men — langt fra Halvveien i den Retning, som vi her gennem flere Aar, naar denne Sag har været forhandlet, dog for en stor Deel have anseet for at være det, vi maatte komme til, naar vi overhovedet skulle have Reformen i disse Forhold. Nu foreligger der ikke et Forslag paa et ganske nyt Grundlag, men et Forslag, der gaaer ud fra, at vi i Grunden skulle beholde, hvad vi have, med den lille Forandring, at man skal tage Lidt fra de større Embeder og lægge det til de mindre, men iøvrigt beholde hele den tidligere Indretning. Dette kan jeg ikke billige, og en Lov paa dette Grundlag kan jeg ikke give min Stemme. Jeg beder igjen lægge Mærke til, at, naar jeg taler om Folkekirken, taler jeg ikke om den almindelige Kirke;